

Monumentnummer*: 46617

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 01 augustus 1985
Kadaster deel/nr 82954/25

Woonplaats*	Gemeente*			Provincie*			
's-Gravenhage	's-Gravenhage			Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Grote Marktstraat	2			2511 BJ	's-Gravenhage		
Grote Markt	24			2511 BG	's-Gravenhage		
Grote Markt	22			2511 BG	's-Gravenhage		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
's-Gravenhage	I				2527		

Omschrijving**

'De Volharding'. Vijf bouwlagen tellend, platafgedekt KANTOORGEBOUW met winkels en magazijnruimten alsmede een vergaderzaal en tot 1938 een tandheelkundige kliniek, en met veel ruimte voor lichtreclames aan de buitenzijde, gebouw in een gemengd Nieuwe Zakelijke, constructivistisch-expressionistische trant naar ontwerp van J.W.E. Buijs en J.B. Lursen in 1927-'28 ten behoeve van de Cooperatieve verbruiks-, voortbrengings- en verzorgingsvereniging 'de Volharding' u.a., en opgetrokken als een gewapend betonskeletconstructie met bekleding van zwart graniet en in aluminium gevatte melkglas en prismaglastegels en met toepassing van vrijwel over de gehele breedte doorlopende vensterstroken - afgewisseld door vier lichtbakken waar door middel van zinken schabloonletters lichtreclames konden worden aangebracht - op een langs scheve lijnen gerooide plattegrond rondom een lighthof aan de overigens gesloten NW-zijde; de haaks op de Grote Markt en Grote Marktstraat staande zijgevels - aansluitend op de met baksteen beklede muurdammen te weerszijden van de vensterstroken - zijn vrijwel geheel blind en witgepleisterd.

De half-onderkelderde beganegrondverdieping - zelf dubbelhoog - is boven de etalages voorzien van luifels die op de hoek van Grote Markt en Grote Marktstraat samenkomen ter markering van de aldaar gesitueerde ingangen; ter verlichting van de winkelruimten zijn boven de luifels glazen door vierkante ruitjes gelede friezen aangebracht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De drie bouwlagen tellende bovenbouw wordt op dezelfde Z-hoek geaccentueerd door de verticale geledingen van de uitspringende liftschacht en het aan de Grote Marktstraat nog verder uitspringende trappenhuis, die evenals de bovenlichtfriezen van kleine vierkante ruitjes zijn voorzien en zwartbetegelde hoekpartijen, en die uittorenen boven de drie, respectievelijk vijf vakken brede kantoorgevels aan weerszijden. Het geheel wordt bekroond door een samenstel van op een aan het werk van W.M. Dudok herinnerende wijze in elkaar grijpende, horizontale en verticale beglaasde, schotachtige bouwvolumes die ten behoeve van reclaimedoeleinden zijn aangebracht zodanig dat het horizontale blauwbeglaasde gedeelte evenwijdig is met de Grote Markt en aan de westzijde in een verticaal gedeelte wordt voortgezet waartegen het andere, boven alles uittorende verticale gedeelte aanleunt en als het ware over het horizontale gedeelte, dat aan de onderzijde van een gele glaslaag is voorzien, heengrijpt.

De gevels aan de lichthof worden elk door een reeks vensters van steeds ander formaat, maar steeds gebaseerd op eenzelfde maateenheid, per bouwlaag doorbroken.

Kantoorgebouw met winkel- en magazijnruimten van bijzondere architectuur vanwege de synthese van Nieuw Zakelijke en constructivistisch-expressionistische principes - waarvoor respectievelijk de toepassing van een gewapend betonskelet met niet-dragende, zoveel mogelijk van glas voorziene gevels en de plastische groepering van langgerekte, cubische bouwvolumes kenmerkend zijn - alsmede vanwege de decoratieve gevel-uitmonstering door de bekleding met graniet, gekleurde tegels en diverse soorten glas en de lichtreclames, voorts van belang als een van de vroegste en zeldzame voorbeelden van een welbewuste, combinatie van verschillende functies in een gebouw dat als hoogbouw is geconstrueerd, met volledige integratie van de toenmalige mogelijkheden van lichtreclames waarbij in de vormgeving bewust een verschillend effect bij dag en bij nacht is nagestreefd, en dat bovendien in opdracht van een cooperatieve vereniging tot stand is gekomen.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Kantoorgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument